

100 gale år på 200 sider

ANMELDELSE / 27.07.21

I 'Halvguderne – 100 år i italiensk fodbold' forvandler Christian Nørgaard Larsen støvlelandets calcio-historie til ti nedslag. Kort og godt.

Jepp Højberg Sørensen

Hvordan skriver man en historisk fodboldbog, der hverken bliver gold tidslinje-gennemgang eller florumspunden tomheds-forfatteri? Hvis Christian Nørgaard Larsen har stillet sig selv det spørgsmål, har han svaret glimrende med udgivelsen *Halvguderne – 100 år i italiensk fodbold*. De omtrent 200 sider er inddelt i 10 nedslag, der på forskellig vis indkredser, hvad italiensk fodbold er. En form som det bugnende, men kvalitetsmæssigt vakkelvorne, marked for sportsbøger med fordel kunne lade sig inspirere af.

Nørgaard Larsen kommer vidt omkring. Han starter ved Mussolinis udnyttelse af fodboldens folkelige popularitet i mellemkrigstiden, passerer derefter det sublimt spillende Torino-mandskab i 40'erne, hvis trup og stab ulyksaligt endte deres jordiske dage, da de på en flyvetur kolliderede i mødet med en skytildækket basilika på et bjerg i hjembyen. Og slutter ved det moderne fodbold-Italiens kvaler, hvor magtmændene Berlusconi og Moggi har korrumpet fodbolden i takt med et faldende spillemæssigt niveau og problemer med racisme blandt hooligans på de nedslidte, italienske stadions.

Nedslagene er altså forskelligartede, men netop i det brogede udvalg af fortællinger findes en stor del af årsagen til, at bogen er vellykket. Med en rolig, stilsikker skrift, formår Nørgaard, at kondensere 100 års virvar til en række centrale begivenheder og stemninger, der løber gennem kapitlerne. Nørgaard evner med andre ord at videreføre den fascinationskraft italiensk fodbold er udstyret med – med alt hvad det indebærer af glæde, galskab, lidelse og lykke. Samtidig holder Nørgaard Larsen sig tro overfor norderne, når han forklarer opkomsten af den særegne italienske spillestil *catenaccio*, eller når han i kapitlet »Lyden af torden« beretter om de pudsige begivenheder frem mod sardinske Cagliaris sensationelle mesterskab i 1970:

»Nogle uger senere, 12. april 1970, blev to fanger på flugt lagt i håndjern på et fyldt Stadio Amsicora. De havde ikke kunnet holde sig væk fra det vigtige opgør mellem Cagliari og nedrykningstruede Bari. Til deres overraskelse blev de ikke ført tilbage til deres celler med det samme, men til tilskuerrækkerne, hvor de fik lov til at overvære den længe ventede kamp, da politibetjentene ikke ville gå glip af noget. For nu galdt det. Der resterede blot tre runder, og afstanden ned til Juventus lød på tre point. Med en sejr over Bari og et samtidigt nederlag til Juventus ville det hele være afgjort.«

Nørgaard Larsen har dog også blik for det kulturelle, politiske og økonomiske bagtæppe, der altid befinder sig lige bag den italienske fodbold. Hvad angår Cagliaris mesterskab eller Maradonas triumf i Napoli er det naturligvis den evige italienske, vertikale splittelse, Nørgaard Larsen kredser om, og i kapitlet »Barnet under det hvide lagen« er det Italiens stadigt lurende fascistiske tendenser, vi får øje på gennem fortællingen om tribunernes kamphædede ultras:

»Efter drabet på Spagnolo i 1995 hamrede fodboldforbundet i bordet og appellerede med store ord til fornuften. Forbundet befandt sig allerede i orkanens øje. Ugen forinden var en træner blevet sparket ihjel af vrede spillere. En tragedie, der blev markeret med et minuts stilhed inden det elektriske opgør på Sicilien. Efter drabet på politimanden Raciti trådte regeringen i Rom sammen, men krisemødet endte uden sanktioner. Politikerne famlede. Igen. Ingenlunde en ny historie i Italien, og håbet om nye tider blev ikke just styrket, da den nytiltrådte ligapresident, Antonio Matarrese, tog ordet og tegnede billedet af den moderne fodbold. Som en sand kyniker kaldte han sporten for en industri, der måtte fortsættes for enhver pris. Og døden er en del af den industri, mente han.«

Asker Hedegaard Boye er med som redaktør, og det ses i bogens opbygning, der tydeligt står på skuldrene af Boyes egen *Spillets forvandling – Europæisk fodbold i 30 år*, der udkom i 2019. Begge fylder i omegn af 200 sider og rummer 10 emblematiske begivenheder eller fodboldskikkelser. En umiddelbart simpel, men i praksis svær øvelse, der bliver overkommet på fortrinlig vis, når man som Hedegaard Boye og Nørgaard Larsen evner at finde det abstrakte i det konkrete, den store fortælling i den lille.

Om Nørgaard Larsens medrivende fremstilling af italiensk fodbold er nok til at få fodboldnoverner med på toget til Torino, Milano eller sågar Napoli er umuligt at sige. Men *Halvguderne* rammer bestemt plet, hvis man nærer bare en flig af interesse for Italiens altid herligt intense forhold til fodboldspillet.

FAKTA

Christian Nørgaard, *Halvguderne – 100 år i italiensk fodbold*, Byens Forlag.

